

Nærings- og fiskeridepartementet
Postmottak@nfd.dep.no

Stiftelsen Det Norske Veritas
Veritasveien 1
1363 Høvik, Norway

Tel: +47 67 57 99 00
VAT NO. 911 177 781

Oslo, 31 januar 2017

HØRINGSUTTALELSE TIL NOU 2016:21 STIFTELSESLOVEN

Det vises til departementets høringsbrev 24. oktober 2016 med høringsfrist 30. januar 2017.

1 INNLEDNING

Stiftelsen Det Norske Veritas (DNV) er opptatt av at stiftelse som organisasjonsform skal være en velregulert og tillitvekkende organisasjonsform, og verdsetter derfor Regjeringens arbeid med å modernisere og forbedre stiftelsesloven. Vi har kun noen kommentarer til forslaget til § 24 annet ledd bokstav e) om at det i stiftelsens styre minst må være to medlemmer som ikke har tillitsverv eller er ansatt i stiftelsens datterselskap.

2 BAKGRUNN

Som bakgrunn for våre bemerkninger vil vi si noen ord om DNV og hvordan styringen av stiftelsen og stiftelsens operative datterselskaper er organisert.

DNV er en frittstående uavhengig og selvstendig stiftelse som har til formål å virke for sikring av liv og verdier. DNV foretar i henhold til vedtektene klassifisering, kvalitetssikring og sertifisering av skip, anlegg og systemer og utfører forskning i tilknytning til disse oppgavene. For øvrig kan DNV, i den utstrekning dens integritet ikke svekkes, utføre oppdrag som utnytter dens viten eller som bidrar til å utvikle kunnskaper som vil kreves for å løse disse oppgavene.

DNV ble opprettet i 1978 som en direkte fortsettelse av foreningen Det Norske Veritas som ble stiftet i 1864. DNVs vedtekter fastsetter at formålet kan ivaretas gjennom datterselskaper.

DNVs virksomhet utøves gjennom datterselskapet DNV GL Group AS som fungerer som operativ konsernspiss for over hundre datterselskaper. DNV GL Group AS eies 63,5 prosent av Stiftelsen gjennom det heleide og mellomliggende selskapet Det Norske Veritas Holding AS. Etter en sammenslåing av det operative selskapet

med Germanisher Lloyd i 2013 eier tyske Mayfair Beteiligungsfonds II GmbH & Co («Mayfair») 36,5 prosent av DNV GL Group AS. Konsernet har ca. 13.500 ansatte i ca. 160 land hvorav ca. 2000 er ansatt i Norge. Konsernet omsatte for ca. 21 milliarder kroner i 2016. De tjenester konsernet tilbyr kan direkte eller indirekte knyttes til sikring av liv, verdier eller miljø og et beløp tilsvarende ca. 5 % av omsetningen anvendes årlig på forskning og utvikling innenfor stiftelsens formål.

DNVs Råd (Rådet) står sentralt i styringen av DNV. Rådet velger styret og er for øvrig tillagt alle de oppgaver som etter stiftelsesloven § 36 kan legges til andre organer enn styret. Rådet består av representanter for næringer og interesser der DNV spiller en viktig rolle. 27 av Rådets medlemmer oppnevnes av interesseorganisasjonene for sjøforsikring, fiskebåtreidere, skipsfart, olje- og gassnæringen og Næringslivets Hovedorganisasjon. De ansatte i DNV GL-konsernet velger 7 representanter til Rådet og Rådet velger selv 11 medlemmer slik at det totale antallet Rådsmedlemmer blir 45. DNV og styret henter en viktig del av sin legitimitet nettopp gjennom interessentenes deltagelse i Rådet.

DNV s formål er å utføre de funksjoner som er beskrevet i vedtektene, og for en verdensomspennende virksomhet er det både hensiktsmessig og mange steder påkrevet at dette gjøres gjennom datterselskaper.

DNV har ved flere anledninger nøye utredet og vurdert styringsmodellen for datterselskapet som fungerer som den operative konsernspissen. Det er da gjort avveininger mellom behovet for en viss uavhengighet mellom stiftelsen og datterselskapene på den ene siden og behovet for nærhet i styringen mellom interessentene representert i Rådet og det operative selskapet. DNV har derfor sett det som viktig at ikke den operative virksomheten opererer uavhengig av - eller gjennom flere ledd fra styret i stiftelsen. Basert på dette har vi valgt en modell der samtlige styremedlemmer i DNV også er styremedlemmer i den operative konsernspissen DNV GL Group AS; såkalt gjennomgående styre. DNVs styremedlemmer utgjør også styret i det mellomliggende selskapet Det Norske Veritas Holding AS som altså eies 100 % av DNV .

Styret i DNV GL Group AS består av 14 medlemmer hvorav DNV er representert med de seks Rådsvalgte styremedlemmene som også er styremedlemmer i DNV, tre er utpekt av minoritetsaksjonæren Mayfair, og de øvrige 5 velges av og blant de ansatte. Fire av de ansattevalgte styremedlemmene i DNV GL Group AS er også styremedlemmer i Det Norske Veritas Holding AS og i DNV og den femte møter fast som observatør i styremøtene. Denne løsningen er i henhold til vedtak i bedriftsdemokratinevnda (sak 13/3017). Begrunnelsen var en enighet mellom styrene, fagforeningene og andre ansatte organer om at det er hensiktsmessig med gjennomgående styrerepresentasjon fra de ansatte.

Ordningen med gjennomgående styre ble særskilt vurdert i forbindelse med sammenslåingen med Germanisher Lloyd i 2013 der DNV gikk fra å være 100%-eier til å være 63,5 prosent-eier. Hensynet til nærhet mellom på den ene siden stiftelsens formål og forankringen i Rådet, og på den annen side utøvelsen av formålet gjennom den operative virksomheten, veide også den gangen tungt. I tillegg ble det lagt vekt på muligheten for å gjennomføre effektive prosesser. Ordningen med gjennomgående styre gjør det mulig å dra nytte av kompetente og erfarne styremedlemmer både i styringen av DNV og i oppfølgingen av den operative ledelsen i DNV GL Group AS. Med uavhengige styremedlemmer i stiftelsen ville det være nødvendig å rekruttere flere personer til disse vervene. I tillegg vil den samlede tidsbruken øke ved at styremøtene i stor grad må gjenta presentasjoner fra de andre styremøtene. Følgen kan bli at attraktive kandidater til styreverv ikke vil ha kapasitet til å påta seg slike verv.

For å ivareta hensynet til stiftelsens særinteresser og uavhengighet, fikk Rådets kontrollkomité, som på Rådets vegne fører tilsyn med styrets forvaltning av DNV, spesifisert sitt mandat særskilt i forhold til

potensielle interessekonflikter. Kontrollkomiteen vil i tillegg kunne sette gang undersøkelser selv eller ved internrevisjonen.

DNV har også gjort verdifulle erfaringer med denne styringsstrukturen etter 2013 da den gikk fra å være heleier til å bli hovedeier i en adskillig større virksomhet. Erfaringen viser at styringen av den deleide operative virksomheten har nytt godt av personsammenfallet i stiftelsens styre og i stiftelsens representasjon i den operative konsernspissen. I en situasjon med aksjonærkonflikter har det vært helt avgjørende for stiftelsens gjennomslag i DNV GL Group AS at stiftelsens representanter i dette selskapets styre har vært solid forankret som styremedlemmer også i DNVs styre undergitt stiftelsens formål. DNV har ansett denne styringsmodellen som et viktig bidrag til tydelig styring av konsernet i henhold til DNVs formål i disse årene.

Styrets redegjørelse for DNVs foretaksstyring er vedlagt til orientering og finnes også på <http://www.detnorskeveritas.com/wp-content/uploads/2016/12/DNV-Corp-Gov-Report-2015.pdf>

3 OM FORSLAGET

I stiftelseslovutvalgets forslag til § 24 tredje ledd heter det blant annet:

«Minst to av styrets medlemmer kan ikke være....person som har tillitsverv eller er ansatt i stiftelsens datterselskap, jf. § 6 tredje ledd.

Etter fjerde ledd kan Stiftelsestilsynet ved enkeltvedtak gjøre unntak fra bestemmelsene i andre og tredje ledd.

Om forslaget heter det i utredningen punkt 13.2.4:

«Mange stiftelser har midler plassert i aksjer i aksjeselskaper. Flere stiftelser er således etablert ved at den tidligere hovedaksjonæren har overført sitt aksjeinnehav til en stiftelse, og grunnlaget for stiftelsens virksomhet er de underliggende aksjeselskapene og utbetaling av utbytte fra disse. I slike tilfeller er det ikke nødvendigvis slik at stiftelsens interesse i å gjennomføre stiftelsens formål faller sammen med selskapsledelsens interesse i å styrke selskapet. Dette tilsier etter utvalgets syn at stiftelsens styre bør ha en viss uavhengighet i forhold til de underliggende selskapene ved at loven stiller krav om at minst to av styremedlemmene bør være uavhengig av de underliggende selskapene.»

Det er ikke gitt noen føringer for bruk av unntakshjemmelen i fjerde ledd.

4 STIFTELSEN DET NORSKE VERITAS' UTTAELSE TIL FORSLAGET TIL § 24 (3)

Dersom forslaget vedtas, vil DNV måtte endre den styringsmodellen som den selv har vurdert som viktig for en effektiv realisering av formålet, med mindre Stiftelsestilsynet etter søknad gir dispensasjon. Uten føringer for bruk av dispensasjonshjemmelen er dette usikkert.

DNV mener hensynet til effektivitet i stiftelsens formålsrealisering er et viktig argument for gjennomgående styrer i stiftelser hvor formålet i tråd med vedtektene realiseres gjennom virksomhet som kun drives i datterselskaper. Med ulike personer i stiftelse og datterselskap kan man risikere at lojaliteten til formålet i stiftelsen utvannes gjennom mange ledd av styrer. Dessuten vil som nevnt tidsbruk samlet og for det enkelte

styremedlem kunne gjøre at man går glipp av gode styrekandidater fordi mange ikke har tilstrekkelig tid til så vidt omstendelige prosesser. Dessuten vil de to uavhengige styremedlemmene uansett være i mindretall. Uavhengighetshensynet vil kunne ivaretas på andre måter for eksempel gjennom uavhengige kontrollmekanismer med særlig mandat å ivareta stiftelsens interesser.

DNV er enig i at en situasjon som beskrevet i forarbeidene der en stiftelse er etablert ved at den tidligere hovedaksjonæren har overført sitt aksjeinnehav til stiftelsen, kan tilsi at det er noen medlemmer av stiftelsens styre som ikke også har ansvar for styringen av aksjeselskapet. Men hvor stiftelsens formål ikke er å eie aksjer og forvalte en formue men å drive en formålsbestemt aktivitet, ville dette hensynet ikke være like tungtveiende. DNVs styre er pålagt å utøve en virksomhet (klassifisering, kvalitetssikring, og sertifisering mv.), men kan velge å gjøre dette gjennom datterselskap. Det ville da fremstå som lite konsekvent, at styret som forvalter og er ansvarlig for formålsrealiseringen da ikke kunne velge å la de samme styremedlemmene som i stiftelsen selv styre virksomheten i datterselskap.

Etter DNVs vurdering er det altså en vesensforskjell mellom en stiftelse som har en spesifisert eller uspesifisert formue eller aksjeportefølje til forvaltning, og en stiftelse som utfører sitt formål gjennom datterselskap. For de sistnevnte må hensynet til styrets ansvar og rolle gå foran behovet for uavhengige styremedlemmer. I stiftelser som utfører sitt formål gjennom datterselskaper oppstår ikke en motsetning mellom stiftelsens interesse i å gjennomføre sitt formål og datterselskapets selskapsinteresse, slik utvalget anfører som grunnlag for kravet om uavhengige styremedlemmer.

Det vises også til at forarbeidene til dagens stiftelseslov forutsetter at det skal være mulig med gjennomgående styrer. Det vises til departementets merknader til habilitetsbestemmelsen i Ot. prp. nr. 15 (2000-2001) side 159-160.

DNV foreslår derfor at loven åpner for gjennomgående styrer i tilfeller hvor stiftelsens formål i tråd med vedtektene realiseres gjennom virksomhet i datterselskap, ved at § 24 tredje ledd bokstav e ikke gis anvendelse i slike tilfeller. Et alternativ vil være at forarbeidene tydelig gir anvisning på at dette vil være situasjoner der Stiftelsestilsynet bør gi unntak etter forslaget § 24 fjerde ledd. I hvert fall bør dette gjelde der stiftelsen realiserer sitt formål gjennom datterselskap og i lengre tid har innrettet sin styringsstruktur basert på en modell med gjennomgående styrer.

Med vennlig hilsen
Stiftelsen Det Norske Veritas

Leif-Arne Langøy
Styreleder